

Motion till riksdagen 2005/06: MJ329

av **Barbro Feltzing (mp)**

Skadliga kemikalier i babyprodukter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om att kemiskt sammansatta produkter som framställs för att användas till barn skall granskas och godkännas av en myndighet.

Produkter för barn bör kunna granskas av en myndighet

Produkter som framställs för att användas till barn bör kunna granskas av en myndighet. Detta gäller kemiskt sammansatta produkter. Läke­medelsverket är en sådan myndighet, som skulle kunna granska och godkänna produkterna innan de saluförs för användning till baby respektive barn. Detta bör ges regeringen till känna.

Naturskyddsföreningen har återigen gett ut en rapport, där man har undersökt ingredienser i babyprodukter. Man har här testat 69 stycken av vilka 50 stycken fick anmärkningar på innehållet. Endast 4 produkter får helt godkänt!

Kemikalier finns överallt omkring oss

Kemikalier finns överallt i vår omgivning och hela tiden tas nya kemikalier fram och sprids i vår omgivning. För flera år sedan passerade vi 10-miljonstrecket och lägger man alla dessa i en pyramidform är det endast den allra översta konen, som vi vet verkningar av i vår miljö.

En del är harmlösa, andra är skadliga och många vet vi alldeles för lite om. De produkter, som skrivs om i denna motion handlar om schampon, tvålar, krämer och tvättservetter och de innehåller ofta ämnen, som är skadliga för både hälsan och miljön.

Fel! Okänt namn på

Babyns hälsa

Små barn och speciellt då barn i babyåldern utsätts dagligen för skadliga kemikalier. Babyns hud är tunnare än en vuxens och ämnen som läggs på huden tas mycket lätt upp av den ömtåliga babykroppen. Många av dagens kemikalier har allvarliga följdverkningar för hälsan och kan vara allergiframkallande och även i vissa fall, i ett längre perspektiv, cancerframkallande. Eftersom barn är extra utsatta och att försvaret i huden är sämre utvecklat, finns det skäl att vara extra försiktig, när det gäller barn och kemikalier.

De 50 produkter som inte klarade Naturskyddsföreningens studier och tester visades ha negativa effekter på hälsa eller miljö.

Första rapporten

Denna del av motionen grundar sina fakta om ingående kemikalier i produkter som används till baby, på en rapport från Svenska Naturskyddsföreningen utgiven 2001 och från danska Grön information, samt Kemikalieinspektionens hemsidor. Yrkandena ligger kvar från 2003 och skall behandlas under 2004.

Produkter som undersöktes var tvättservetter, barnschampon, barntvålar, babyolja, babybad, barnlotion och babysalva. Tvättservetter är ofta rekommenderade av barnavårdscentraler, att användas till daglig tvättning av babys stjärt. Totalt har 70 olika produkter testats och av dem 9 olika tvättservetter. Av dessa 9 undersökta servetter klarade sig endast 1 sorts tvättservett, när det gällde att inte vara skadlig för hälsan eller miljön.

Av de 70 olika produkter, som testades klarade endast 12 produkter de uppställda miljö- och hälsokraven. Det tycks onödigt att produkter som skall användas på en tunn och mottaglig hud, som en babys, använder onödiga färgämnen och parfymer. Många färgämnen är dessutom mycket hälsoskadliga och är också tveksamma ur miljösynpunkt.

Kraven från tillverkarna av produkterna är ofta att de skall klara lagringstider på mer än 2,5 år. Därför används många gånger flera sorters konserveringsmedel i samma schampo t.ex. Av 14 schamosorter klarar sig endast 4 stycken på grund av hälso- och miljökraven.

Större krav på produkter som används på våra små barn

Miljömässigt kan ett ämne godkännas, men ändå vara hälsoskadligt för det lilla barnet. Då små barn äter, dricker och andas, tar de lättare upp kemiska ämnen i kroppen, mycket mer än vi vuxna, i förhållande till sin kroppsvikt och kroppsstorlek. De produkter, som motionen handlar om, består ofta av

Fel! Okänt namn på

kemiska ämnen med någon organisk bas, och de skall inte få vara skadliga för hälsan. Hälsoskadliga blir dessa produkter om de ingående ämnena är allergiframkallande, kan orsaka cancer eller är genotoxiska, samt om de kan ha en hormonpåverkan.

Ett ämne, som släpps ut i naturen från produkter, avsedda att användas på barn, kan också påverka vår miljö genom att vara ackumulerbart i den biologiska sfären, och giftigt för vattenlevande organismer, samt att de kan binda tungmetaller. Det som drabbar miljön drabbar också barnen i förlängningen.

Ämnen på huden kommer in i blodomloppet

Allt som stryks ut och läggs på huden sugts upp av de kapillära blodkärlen och kommer in i blodomloppet och ut i cellerna. Därför är det viktigt vilka ämnen, som används i de olika babyprodukterna. En del av produkterna är sådana som sköljs av, såsom tvål och schampo, medan andra stannar kvar på huden, tillsammans med de ingående ämnena, och kan verka på huden ett tag. Sådana är tvättservetter, lotion och salvor, som tillåts verka längre tid och alltså har högre påverkan.

Exempel på kemiska ämnen som ingår i babyprodukterna

I en del babyoljor finns isopropylmyristat, cetylalkohol, paraffinolja och propylenglykol, av vilka några är petroleumprodukter. I babybad finns ämnen, som inte skall förekomma i barnprodukter och som avger formaldehyd, vilken både är allergiframkallande och misstänkt cancerogen. I ett av babybaden har hittats ett färgämne, som endast kortvarigt bör komma i kontakt med hud.

Många babysalvor innehåller ämnen, som är hälsovådliga, bl.a. ammoniumlaurylsulfat och butylparaben.

Barnlotionprodukterna klarar inte hälso- och miljökraven helt och varierar med innehåll.

Schampo och balsam är näringsrika och därför behövs konserveringsmedel för hållbarhetens skull. Flera konserveringsmedel är dock giftiga, såsom exempelvis metylisotiazolinon som är kraftigt bakteriedödande.

I stället för mängder med konserveringsmedel kunde ett bäst-före-datum användas på produkterna. Kraftigt bakteriedödande medel, kan i framtiden visa sig ge bekymmer i form av bakteriestammar som blir resistenta.

Barntvål får i undersökningen mycket anmärkningar och av 12 tvålar klarar sig endast 1 tvål. Framför allt är det de flytande tvålarna som innehåller flera olika konserveringsmedel. I över hälften av tvålarna förekommer en tensid, som har fått varning som misstänkt cancerogenitet.

Fel! Okänt namn på

Tvättservetter säljs och används flitigt av babyföräldrar. Tyvärr innehåller ett stort flertal av de olika sorterna starka och miljö- och hälsoskadliga konserveringsmedel av flera olika slag. Det mest uppmärksammade är triklosan, som våra svenska myndigheter avråder från att använda i andra sammanhang. Ämnen som binder tungmetaller finns också representerade.

Varning för skadliga kemikalier i produkter som används till små barn bör utfärdas

Riksdagen bör ta fram kriterier för användning av kemiska ämnen i babyprodukter. Vad som ovan sagts om små barns högre känslighet för yttre påverkan på huden, bör medtas i rekommendation för ämnen ingående i produkter till små barn. Hänsyn bör också tas till försiktighetsprincipen i ett längre perspektiv.

De hälsoskadliga ämnena, de misstänkt cancerogena ämnena och de allergiframkallande ämnena bör förbjudas i produkter framställda för användning till små barn.

Av hänsyn till den yttre miljön och att många ämnen kan skada miljön i ett kortare eller längre perspektiv, bör även dessa ämnen avvecklas.

Sedan 2001 har några få produkter ändrat innehåll av ämnen som är skadliga för hälsa och miljö, bl.a. har konserveringsmedel och en del parfymer tagits bort. Men fler bör åtgärda detta stora problem.

Stockholm den 2 oktober 2005

Barbro Feltzing (mp)